

Eduskunnan Talousvaliokunta  
Viite HE 24/2025 vp

## **Lausunto päästökauppain ja energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta päästökauppain ja energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamiseksi.

Ensisijainen muutostarve on seurausta päästökauppadirektiiviin sisällytetystä '95%' -säännöstä. Sääntö on epäonnistunut ja direktiivi sitä koskien epäjohtonmukainen. Direktiivi edellyttää poistamaan päästökaupasta laitokset, jotka käyttävät yli 95 % kestävää bioenergiaa. Samalla direktiivistä poistettiin viittaus, milloin laitokset yleensä pitää sisällyttää päästökauppaan.

Esitetty muutos selkeyttäisi toimintaa tilanteessa, missä '95%' -säännön nojalla laitoksen päästölupa perutaan, mutta laitos muuttaa polttoainehankintaansa siten, että 1.1.2026 jälkeen jonkin kalenterivuoden aikana 95 % bio-osuus alittuu. Laitokselle tulisi tällöin hakea uudelleen päästölupaa.

Direktiivi ja ehdotettu lakimuutos jakavat laitokset useampaan kategoriaan:

- 1) laitokset, jotka käynnistystä ja pysäytystä lukuun ottamatta käyttävät kestävää biomassaa. Nämä laitokset ilmeisesti pysyvät päästökaupan ulkopuolella kuten nykyisinkin.
- 2) laitokset, jotka 2019–2023 käyttivät keskimäärin '95%' mukaisesti kestävää biomassaa ja myös jatkossa käyttävät kestävää biomassaa '95%' mukaisesti. Nämä ilmeisesti pysyisivät päästökaupan ulkopuolella
- 3) laitokset, jotka 2019–2023 käyttivät keskimääri '95%' mukaisesti kestävää biomassaa ja mutta joilla kestävä biomassan osuus alittaisi '95%' jonkin kalenterivuoden keskiarvona 1.1.2026 jälkeen. Näiden laitosten tulisi hakea uudelleen päästölupaa
- 4) laitokset, jotka ovat päästökaupan piirissä, mutta vähentäisivät fossiilisten polttoaineiden käyttöä joko siten, että ne käynnistystä ja pysäytystä lukuun ottamatta käyttävät yksinomaan kestävää biomassaa tai siten että ne täyttäisivät '95%' -säännön. Näiden pysymisestä päästökaupan piirissä tai mahdollisuudesta perua päästölupa ei lakiesitys ole aivan selvä. Ilmeisesti mahdolliset apupolttoaineet menisivät päästökaupasta poistuttaessa ETS2 piiriin
- 5) Uudet laitokset, jotka käynnistystä ja pysäytystä lukuun ottamatta käyttävät kestävää biomassaa
- 6) Uudet laitokset, jotka käynnistystä ja pysäytystä lukuun ottamatta käyttävät kestävää biomassaa yli 95 %

Kohtien 4) - 6) mukaisten laitosten pitäisi mielestämme voida itse päättää pysyväkö päästökaupan piirissä vai poistua siitä. Erityisesti olemme huolissamme, aiheuttaako lain muotoilu sellaisille laitoksille velvoitteen hakea päästölupaa 31.12.2025, jotka käyttävät yksinomaan kestävää biomassaa tai jotka muuttavat polttoainehankintaansa siten, että ne jatkossa käyttävät yksinomaan kestävää bioenergiaa.

Ehdotamme lain pykälään 6) lisäystä:

**Laitosten, joiden päästöistä yli 95 % aiheutuu kestävän bioenergian käytöstä, ja joita kohta 4) ei koske, tulee ilmoittaa Energiavirastolle, mikäli ne haluavat pysyä päästökaupan piirissä 1.1.2026 alkaen.**

Kansallista lisää ei tarvita varsinkin, kun ensi vuoden alusta päästökaupan soveltamisala Suomessa laajenee polttoainetehoon pohjautuvan laitokseen arvioinnin myötä. Suomen kansallisessa lainsäädännössä tulisi pyrkiä turvaamaan kansalliset erityispiirteet, ja mahdollistettava taakanjakosektorin ja päästökaupan väliset siirtymät.

Sujuvan luvituksen edistämiseksi, mikäli laitoksen polttoainehankinta on muuttunut / olisi muuttumassa 1.1.2026 alkaen ja päästölupa tulisi lakimuutoksen myötä tarpeelliseksi, voivat Energiavirasto ja luvanhakija hyödyntää hakemuksessa laitoksen nykyisiä lupatietoja sujuvan ja resurssitehokkaan käsittelyn mahdollistamiseksi. Lain perusteluteksteissä onkin hyvin todettu, että tällaisessa tilanteessa lupahakemuksen voisi laittaa vireille jo tämän vuoden puolella.

Petteri Haveri ([petteri.haveri@energia.fi](mailto:petteri.haveri@energia.fi), 050 5711554)

Energiateollisuus ry